

До питання методики проведення аналізу зобов'язань

Сафарова А.Т., Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

Значний вплив на фінансовий стан підприємства справляють склад і структура позикових коштів, тобто співвідношення довгострокових, середньострокових і короткострокових фінансових зобов'язань.

Залучення позикових коштів в оборот підприємства сприяє тимчасовому поліпшенню фінансового стану за умови, що вони не заморожуються на тривалий час в обороті і вчасно повертаються. В іншому випадку може виникнути прострочена кредиторська заборгованість, що в остаточному підсумку призводить до виплати штрафів і погіршення фінансового стану.

Савицька Г.В. і Тарасенко Н.В. пропонують в процесі аналізу зобов'язань вивчити склад, давність появи кредиторської заборгованості, наявність, частоту і причини утворення простроченої заборгованості постачальникам ресурсів, персоналу підприємства з оплати праці, бюджету, визначити суму виплачених за прострочення платежів у формі пені. Для цього можна використати дані фінансової звітності, а також дані первинного й аналітичного бухгалтерського обліку.

Для аналізу зобов'язань Савицька Г.В. пропонує обчислити середню тривалість використання кредиторської заборгованості в обороті підприємства, оцінити якість кредиторської заборгованості за допомогою розрахунку коефіцієнта оборотності і тривалості заборгованості за виданими векселями, порівняти суму дебіторської і кредиторської заборгованості.

Тарасенко Н.В. у ході аналізу позикового капіталу рекомендує вивчити, які зміни відбулися в динаміці та структурі позикового капіталу, причини цих змін і дати їм оцінку. Пропонує також визначити питому вагу кредиторської заборгованості в сумі поточних активів та проводити оцінку оборотності кредиторської заборгованості за показниками тривалості періоду погашення кредиторської заборгованості, швидкості обороту, відношення середнього розміру кредиторської заборгованості до виторгу від реалізації, а також визначення ефекту фінансового важеля.

Мних Є.В. пропонує, аналізуючи кредиторську заборгованість, особливу увагу звернути на зміни її обсягу, структури, оборотності та терміни погашення, тобто необхідно виділяти невинуватену заборгованість і причини її утворення.

Підтримуючи погляди цих учених-економістів і розвиваючи їх ідеї, вважаємо, що у процесі аналізу зобов'язань необхідно вивчити склад, наявність, частоту, давність і причини виникнення заборгованості. На основі структури кредиторської заборгованості можна створити економетричну модель та визначити коефіцієнти еластичності впливу факторів на показник. Важливим моментом при цьому є врахування впливу інфляції, яка призводить до витрачання вартості заборгованості.

